

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2026-03-26 kl 13:00
Plats	Sessionssalen, Rådhuset
Utses att justera	Anders Rubin (S) Michael Hård af Segerstad (SD)
Justeringen	2026-04-08
Protokollet omfattar	§61

Underskrifter	Sekreterare Louise Lagerlund	
	Ordförande Carina Nilsson (S) §§ 51-58, 60-73 Björn Gudmundsson (S) § 59
	Justerande Anders Rubin (S) Michael Hård af Segerstad (SD)

Beslutande ledamöter

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S)
Farishta Sulaiman (M)
Magnus Olsson (SD)
Nina Jakku (V)
Andréas Schönström (S)
John Roslund (-)
Rickard Åhman Persson (SD)
Mohamed Yassin (MP)
Carin Gustafsson (V)
Anders Rubin (S)
Roko Kursar (L)
Nicola Rabi (M)
Carina Nilsson (S) (Ordförande)
Kay Victorin (C)
Lars-Johan Hallgren (SD)
Anja Nordberg Sonesson (M) (Andre vice ordförande)
Sofia Hedén (S)
Anders Pripp (SD)
Mubarik Abdirahman (S)
Boel Pettersson (V)
Stefana Hoti (MP)
Amani Loubani (S)
Helena Nanne (M)
Michael Hård af Segerstad (SD)
Bengt-Göran Svensson (S)
Sadiye Altundal (V)
Håkan Fäldt (M)
Jacqueline Maly (SD)
Juan-Tadeo Espitia (S)
John Eklöf (M)
Anton Sauer (C)
Anders Skans (V)
Shler Bradostin (S)
Haqvin Svensson (M)
Sanna Axelsson (S)
Lisa Stolpe (V)
Håkan Ask (SD)
Arwin Sohrabi Nejad (S)
Sara Wettergren (L)
Christina Wessling (S)
Linda Obiedzinski (M)
Lisbeth Persson Ekström (SD)
Jan Olsson (S)
Helena Grahm (M)
Susanne Jönsson (S)
Anders Andersson (V)
Dündar Güngör (S)
Anders Olin (SD)
Janne Grönholm (MP)
Albin Schyllert (M)
Hanna Sandberg (S) ersätter Sedat Arif (S)
Anders Nilsson (S) ersätter Olga Krivtsova (S)

Marie Tanndal (S) ersätter Björn Gudmundsson (S) (Vice ordförande)
Peter Johansson (S) ersätter Frida Trollmyr (S)
Ingrid Gunnarson (M) ersätter Malin Ahlström (M)
Mats Brogren (M) ersätter Tony Rahm (M)
Jenny Bengtsson (SD) ersätter Jörgen Grubb (SD)
Marek Lakatos (V) ersätter Anfal Mahdi (V)
Tobias Petersson (V) ersätter Showan Shattak (V)
Erik Hammarström (MP) ersätter Surra Al Sakban (MP)
Eva Bertz (L) ersätter Linda Eklund (L)

Ej tjänstgörande ersättare

Nadjam-Ud-Din Malik (S)
Amanda Johannesson (S)
Shaip Morina (S)
Birgit Hansson (S)
Sven-Erik Rasmusson (S)
Neziya Rahman (S)
Darko Simic (M)
Petra Lundgren (-)
Danica Sronic (M)
Stefan Claesson (SD)
Nichlas Holmgren Gellersten (SD)
Eva Hallén (SD)
Patrick Angelin (SD)
Kerstin Håkansson (V)
Ana Maria Stuparich-Clementi (V)
Anna Ljunggren (MP)
Joel Laguna Ascacivar (L)
Martin Molin (C)
Ewa Langerbeck (C)

Övriga närvarande

Louise Lagerlund (stadsjurist)
Nicklas Löfström (nämndsekreterare)
Pamela Lindqvist (nämndsekreterare)
Isabelle Henningsson (nämndsekreterare)

§ 61 Revidering av Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism

STK-2025-859

Sammanfattning

I oktober 2022 beslutade kommunstyrelsen att ge stadskontoret i uppdrag att ta fram en handlingsplan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism. Kommunfullmäktige beslutade i juni 2024 att anta Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism för åren 2024–2027.

Den 30 oktober 2024 beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att skicka förslag till Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism på remiss till stadens nämnder och helägda bolag. Planen hade då en likadan grundstruktur som den redan antagna Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism. Av remissinstansernas yttranden om Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism, framgick att man upplevde förslaget som ottydligt och efterfrågade ändringar gällande bland annat ansvars- och målstruktur för att konkretisera arbetet.

Utgångspunkten för arbetet är att Malmö stads planer mot olika former av rasism ska ha samma grundstruktur. Detta för att skapa förutsättningar för ett samlat arbete mot olika former av rasism. Mot bakgrund av detta initierades en revidering av Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism under första halvåret 2025. Ett nytt förslag till plan skickades ut på remiss till stadens nämnder och helägda kommunala bolag i juni 2025. Malmöbor och civilsamhällesaktörer engagerades i det nya remissförslaget genom ett öppet samråd i september 2025.

Förslaget till plan innefattar bland förslag till inriktnings- och resultatmål för arbetet, samt att nämnder och styrelser ska ta fram egna handlingsplaner för arbetet. Bedömningen varierar mellan remissinstanserna, men en majoritet ställer sig positiva till ett förstärkt arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism, samt det reviderade förslaget till plan.

Förslaget är att Malmö under 2026–2029 ska genomföra ett förstärkt arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism i enlighet med föreslagen plan. Förslaget omfattar samtliga nämnder och helägda kommunala bolag. Stadskontoret föreslår att kommunstyrelsen ska tilldelas 1 500 000 kronor årligen under åren 2027–2029 för samordning av arbetet. Grundskolenämnden föreslås tilldelas 2 000 000 kronor årligen under åren 2026–2029 för att förstärka arbetet för mänskliga rättigheter och mot islamofobi och antimuslimsk rasism för målgruppen barn och unga. Stadskontoret föreslår även att kommunstyrelsen upphäver beslutspunkt två och fyra i sitt beslut §173 från den 5 juni 2024 rörande fördelning av medel för arbetet. Detta då giltighetstiden för planen föreslås ändras till åren 2026–2029.

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. Kommunfullmäktige antar nytt förslag till Plan för Malmö stads arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism att gälla under åren 2026–2029 från och med beslutsdatum.
2. Kommunfullmäktige uppdrar till samtliga nämnder och helägda kommunala bolag att besluta om egna handlingsplaner för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism senast den 30 juni 2027.

Beslutsgång

Amani Loubani (S), Janne Grönholm (MP), John Eklöf (M), Anton Sauer (C) och Nina Jakku (V) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

John Eklöf (M) och Anton Sauer (C) tilläggsyrkar att kommunfullmäktige uppdrar till samtliga nämnder och helägda kommunala bolag att redovisa arbetet med handlingsplanerna i samband med delårsrapport och årsanalys.

Amani Loubani (S) yrkar avslag på John Eklöfs (M) och Anton Sauers (C) tilläggsyrkande.

Magnus Olsson (SD) yrkar avslag på kommunstyrelsens förslag till beslut.

Kommunfullmäktige godkänner följande propositionsordning.

Ordföranden ställer först proposition på bifall mot avslag till kommunstyrelsens förslag till beslut och finner att kommunfullmäktige beslutat att bifalla kommunstyrelsens förslag till beslut.

Ordföranden ställer därefter proposition på bifall mot avslag till John Eklöfs (M) och Anton Sauers (C) tilläggsyrkande och finner att kommunfullmäktige beslutat att avslå tilläggsyrkandet.

Reservationer och särskilda yttranden

Mot kommunfullmäktiges beslut anmäler Magnus Olsson (SD) gruppreservation som samtliga ledamöter i Sverigedemokraterna ställer sig bakom.

Till kommunfullmäktiges beslut i ärendet har Håkan Fäldt (M) och Anton Sauer (C) inkommit med en skriftlig gruppreservation som samtliga ledamöter inom Moderaterna och Centerpartiet ställer sig bakom.

Den skriftliga reservationen intas som bilaga 1 § 61 till kommunfullmäktiges protokoll.

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Fritidsnämnden

Funktionsstödsnämnden

Förskolenämnden

Grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Kulturnämnden

Miljönämnden

Servicenämnden

Stadsbyggnadsnämnden

Tekniska nämnden

Valnämnden

Överförmyndarnämnden

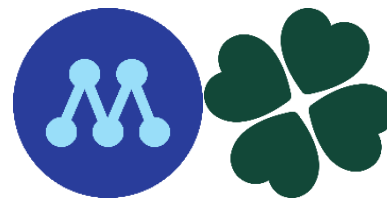
Boplats Syd AB

Malmö Kommuns Parkerings AB

Malmö Leasing AB

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut KS 260304 §114 med skriftlig reservation (M+C) och (SD) Revidering av Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism
- Förslag till beslut KSAU §90 med särskilt yttrande (M) Revidering av Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 250623 Revidering av Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism
- Förslag till Plan för Malmö stads arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism
- Remissversion Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism
- Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism (antagen KF 240619 § 128)
- Remissvar servicenämnden
- Remissvar Boplats Syd AB
- Remissvar Malmö Kommuns Parkerings AB
- Remissvar stadsbyggandsnämnden
- Stadsbyggnadsnämnden beslut 250925 § 278 muntlig Reservation (SD)
- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 250925 § 285 Reservation (V) och (SD)
- Remissvar arbetsmarknads- och socialnämnden
- Remissvar fritidsnämnden
- Fritidsnämnden beslut 250925 § 122
- Remissvar hälsa- vård- och omsorgsnämnden
- Förskolenämnden beslut 250924 § 119 Reservation (V)
- Remissvar från Förskolenämnden
- Miljönämnden beslut 250925 § 180 Reservation (SD)
- Remissvar Miljönämnden
- Remissvar gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslut 250925 § 136 Reservation (SD)
- Funktionsstödsnämnden beslut 250929 § 84 Reservation (SD) och (V)
- Remissvar funktionsstödsnämnden
- Tekniska nämnden beslut 250929 § 206 Reservation (SD)
- Remissvar tekniska nämnden
- Remissvar överförmyndarnämnden
- Överförmyndarnämnden beslut 250929 § 100 Reservation (V)
- Remissvar MKB Fastighets AB
- Kulturnämnden beslut 250929 § 107 Reservation (SD)
- Remissvar kulturnämnden
- Servicenämnden beslut 250924 § 85 Särskilt yttrande (M), (SD) och (V)
- Remissvar Malmö Live Konserthus (MLK)
- Grundskolenämnden beslut 250925 § 130 muntlig Reservation (V), Särskilt yttrande (M) och (SD)
- Remissvar grundskolenämnden
- Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden beslut 250926 § 95 Reservation (SD)

Reservation

§ 61. Revidering av Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism

Moderaterna och Centerpartiet yrkade på att Kommunfullmäktige uppdrar till samtliga nämnder och helägda kommunala bolag att redovisa arbetet med handlingsplanerna i samband med delårsrapport och årsanalys

Vi delar uppfattningen att afrofobi, antisvart rasism, islamofobi och antimuslimsk rasism är allvarliga problem som måste motverkas och vi ställer oss bakom att staden ska ta krafttag mot dessa uttryck för diskriminering. Ingen Malmöbo ska behöva möta rasism eller särbehandling i kommunens verksamheter.

Samtidigt vill vi betona att kommunen redan har ett tydligt ansvar enligt gällande lagstiftning att arbeta mot alla former av diskriminering och att säkerställa likabehandling. Detta ansvar omfattar hela den kommunala organisationen och alla verksamheter. Arbetet ska vara rättssäkert, konsekvent och gälla lika för alla. Vi kan dock konstatera att Malmö stad, trots ett tydligt ansvar, inte alltid lever upp till det.

Vi ser en risk i att dela upp arbetet i separata planer eller strategier utifrån olika diskrimineringsgrunder eller former av rasism. En sådan uppdelning kan leda till otydlighet, ökad administration och svåra avvägningar i praktiken. Om två personer som omfattas av olika planer hamnar i en situation där planerna pekar åt olika håll blir det svårt för både berörda och ansvariga i verksamheten att veta vad som gäller. Det riskerar att försvaga rättssäkerheten och förtroendet för kommunens arbete.

Moderaterna menar därför att arbetet mot afrofobi, antisvart rasism, islamofobi och antimuslimsk rasism ska vara en självklar och integrerad del av det samlade arbetet mot all diskriminering och alla former av rasism. Ett enhetligt och sammanhållet angreppssätt stärker rättssäkerheten, tydligheten och likabehandlingen.

Kommunallagens likabehandlingsprincip ställer krav på att kommunen behandlar sina medborgare sakligt och opartiskt. Ett uppdelat system med särskilda planer för olika grupper riskerar att försvaga denna grundprincip. Arbetet bör i stället bygga på gemensamma normer, gemensamma krav och gemensamt ansvar i hela organisationen.

Ytterst är det en fråga om ledarskapet i kommunala verksamheter. Hur agerar man somchef när Malmöbor utsätts? Anmäls det som är brottsligt? Får händelser komma fram eller göms de undan? Vad säger det yttersta politiska ledarskapet?

Då vårt yrkande inte vann gehör reserverar vi oss till förmån för bifall.

Kommunfullmäktige 2026-03-26

Håkan Fäldt (M)

Anton Sauer (C)

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-02-10

Vår referens

Susanna Milding
Utvecklingssamordnare
susanna.milding@malmo.se

Revidering av Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism

STK-2025-859

Sammanfattning

I oktober 2022 beslutade kommunstyrelsen att ge stadskontoret i uppdrag att ta fram en handlingsplan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism.

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2024 att anta Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism för åren 2024–2027.

Den 30 oktober 2024 beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att skicka förslag till Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism på remiss till stadens nämnder och helägda bolag. Planen hade då en likadan grundstruktur som den redan antagna Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism. Av remissinstansernas yttranden om Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism, framgick att man upplevde förslaget som otydligt och efterfrågade ändringar gällande bland annat ansvars- och målstruktur för att konkretisera arbetet.

Utgångspunkten för arbetet är att Malmö stads planer mot olika former av rasism ska ha samma grundstruktur. Detta för att skapa förutsättningar för ett samlat arbete mot olika former av rasism. Mot bakgrund av detta initierades en revidering av Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism under första halvåret 2025. Ett nytt förslag till plan skickades ut på remiss till stadens nämnder och helägda kommunala bolag i juni 2025. Malmöbor och civilsamhällesaktörer engagerades i det nya remissförslaget genom ett öppet samråd i september 2025.

Förslaget till plan innefattar bland förslag till inriktnings- och resultatmål för arbetet, samt att nämnder och styrelser ska ta fram egna handlingsplaner för arbetet. Bedömningen varierar mellan remissinstanserna, men en majoritet ställer sig positiva till ett förstärkt arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism, samt det reviderade förslaget till plan.

Förslaget är att Malmö under 2026–2029 ska genomföra ett förstärkt arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism i enlighet med föreslagen plan. Förslaget omfattar

samtliga nämnder och helägda kommunala bolag. Stadskontoret föreslår att kommunstyrelsen ska tilldelas 1 500 000 kronor årligen under åren 2027–2029 för samordning av arbetet. Grundskolenämnden föreslås tilldelas 2 000 000 kronor årligen under åren 2026–2029 för att förstärka arbetet för mänskliga rättigheter och mot islamofobi och antimuslimsk rasism för målgruppen barn och unga. Stadskontoret föreslår även att kommunstyrelsen upphäver beslutspunkt två och fyra i sitt beslut §173 från den 5 juni 2024 rörande fördelning av medel för arbetet. Detta då giltighetstiden för planen föreslås ändras till åren 2026–2029.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige antar nytt förslag till Plan för Malmö stads arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism att gälla under åren 2026–2029 från och med beslutsdatum.
2. Kommunfullmäktige uppdrar till samtliga nämnder och helägda kommunala bolag att besluta om egna handlingsplaner för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism senast den 30 juni 2027.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

3. Kommunstyrelsen upphäver beslutspunkt två i sitt beslut §173 från den 5 juni 2024: ”Kommunstyrelsen beaktar 1 500 000 kronor årligen från och med år 2025 för finansiering av stadens arbete med mänskliga rättigheter och mot rasism med fokus på Plan mot islamofobi och antimuslimsk rasism åren 2025-2027 i beredningen av kommunfullmäktiges budget år 2025.”
4. Kommunstyrelsen upphäver beslutspunkt fyra i sitt beslut §173 från den 5 juni 2024: ”Kommunstyrelsen beaktar 2 000 000 kronor årligen år 2025-2027 i beredningen av kommunfullmäktiges budget år 2025 för att förstärka grundskolenämnden för arbetet med islamofobi och antimuslimsk rasism för målgruppen barn och unga inom området mänskliga rättigheter.”
5. Kommunstyrelsen beaktar 1 500 000 kronor årligen i beredningen av kommunfullmäktiges budget för åren 2027–2029 för finansiering av kommunstyrelsens samordning rörande Plan för Malmö stads arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism.
6. Kommunstyrelsen beaktar 2 000 000 kronor årligen i beredningen av kommunfullmäktiges budget för åren 2027–2029 för att förstärka grundskolenämndens arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism för målgruppen barn och unga.

Beslutsunderlag

- Remissversion Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism
- Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism (antagen KF 240619 § 128)
- Remissvar servicenämnden

- Remissvar Boplats Syd AB
- Remissvar Malmö Kommuns Parkerings AB
- Remissvar stadsbyggandsnämnden
- Stadsbyggnadsnämnden beslut 250925 § 278 muntlig Reservation (SD)
- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 250925 § 285 Reservation (V) och (SD)
- Remissvar arbetsmarknads- och socialnämnden
- Remissvar fritidsnämnden
- Fritidsnämnden beslut 250925 § 122
- Remissvar hälsa- vård- och omsorgsnämnden
- Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden beslut 250926 § 95 Reservation (SD)
- Förskolenämnden beslut 250924 § 119 Reservation (V)
- Remissvar från Förskolenämnden
- Miljönämnden beslut 250925 § 180 Reservation (SD)
- Remissvar Miljönämnden
- Remissvar gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslut 250925 § 136 Reservation (SD)
- Funktionsstödsnämnden beslut 2509296 § 84 Reservation (SD) och (V)
- Remissvar funktionsstödsnämnden
- Tekniska nämnden beslut 250929 § 206 Reservation (SD)
- Remissvar tekniska nämnden
- Remissvar överförmyndarnämnden
- Överförmyndarnämnden beslut 250929 § 100 Reservation (V)
- Remissvar MKB Fastighets AB
- Kulturnämnden beslut 250929 § 107 Reservation (SD)
- Remissvar kulturnämnden
- Servicenämnden beslut 250924 § 85 Särskilt yttrande (M), (SD) och (V)
- Remissvar Malmö Live Konserthus (MLK)
- Grundskolenämnden beslut 250925 § 130 muntlig Reservation (V), Särskilt yttrande (M) och (SD)

- Remissvar grundskolenämnden
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 260216 Revidering av Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-06-23

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-02-16

Kommunstyrelsen 2026-03-04

Kommunfullmäktige 2026-03-26

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Fritidsnämnden

Funktionsstödsnämnden

Förskolenämnden

Grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Kulturnämnden

Miljönämnden

Service­nämnden

Stadsbyggnadsnämnden

Tekniska nämnden

Valnämnden

Överförmyndarnämnden

Boplats Syd AB

Malmö Kommuns Parkerings AB

Malmö Leasing AB

Malmö Live Konserthus AB

Malmö Stadsteater AB

Minc i Sverige AB

MKB Fastighets AB

Stadskontorets handläggare

Ärendet

I oktober 2022 beslutade kommunstyrelsen (§334) att ge stadskontoret i uppdrag att ta fram två förslag till handlingsplaner mot olika former av rasism; en handlingsplan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism, samt en handlingsplan för arbetet mot afro­fobi och antisvart rasism. Då handlingsplaner endast kan beslutas på nämnds­nivå, och intentionen var att hela staden skulle delta i arbetet, så ändrades benämningen på styrdokumentet till plan i stället för handlingsplan. Detta då planer, i enlighet med Malmö stads riktlinjer för styrdokument (STK-2014-1004), kan omfatta samtliga nämnder och helägda kommunala bolag i Malmö stad.

I juni 2024 beslutade kommunfullmäktige att anta Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism (§128). Den 30 oktober 2024 beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att skicka förslag till Plan för arbetet mot afrofofi och antisvart rasism på remiss till stadens nämnder och helägda kommunala bolag. Förslaget till Plan för arbetet mot afrofofi och antisvart rasism hade då en likadan grundstruktur som den redan antagna Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism.

Remissinstanserna påpekade att förslaget var otydligt och efterfrågade ändringar gällande bland annat ansvars- och målstruktur för att konkretisera arbetet. Stadskontoret såg även ett behov av att vidareutveckla planernas utformning i linje med Malmö stads riktlinjer för styrdokument (STK-2014-1004).

Utgångspunkten för arbetet är att Malmö stads planer mot olika former av rasism ska ha samma grundstruktur. Detta för att skapa förutsättningar för ett samlat arbete mot olika former av rasism. Mot bakgrund av detta initierades en revidering av Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism under första halvåret 2025. Ett nytt förslag till plan skickades ut på remiss till stadens nämnder och helägda kommunala bolag i juni 2025. Malmöbor och civilsamhällesaktörer engagerades i det nya remissförslaget genom ett öppet samråd i september 2025.

Mot bakgrund av detta har ett nytt förslag till Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism tagits fram. Förslaget är att Malmö stad under åren 2026–2029 ska genomföra ett förstärkt arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism i enlighet med föreslagen plan. Förslaget omfattar samtliga nämnder och helägda kommunala bolag.

Stadskontoret föreslår att kommunstyrelsen ska tilldelas 1 500 000 kronor årligen under åren 2027–2029. Under år 2026 finns redan 1 500 000 kronor avsatta för arbetet i befintlig budget. Grundskolenämnden föreslås tilldelas 2 000 000 kronor årligen under åren 2027–2029. Under år 2026 finns 2 000 000 kronor redan avsatta för arbetet i befintlig budget. Förslaget är även att kommunstyrelsen upphäver beslutspunkt två och fyra i sitt beslut §173 från den 5 juni 2024 rörande fördelning av medel för arbetet. Detta då giltighetstiden för planen föreslås ändras till åren 2026–2029.

Nedan ges en kort sammanfattning av arbetsprocessen vid framtagandet av planen. Därefter redovisas de förändringar och bedömningar som stadskontoret gjort grundat på remissinstanserna yttranden gällande den första remissversionen av planen. Efter detta redovisas remissinstansernas yttranden om den andra remissversionen av planen. Slutligen redovisas stadskontorets bedömningar som legat till grund för den plan som kommunfullmäktige nu föreslås besluta om. Under rubriken ”Stadskontorets bedömning” framgår även föreslagen fördelning av medel för arbetet under åren 2026–2029.

Framtagande av förslag till plan

Under arbetet med att ta fram föreslagen Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism har ett öppet samråd hållits med Malmöbor och civilsamhällesaktörer under tiden som planen var på remiss. Samrådet hölls den 22 september 2025. Inbjudan annonserades brett för att nå så många Malmöbor och civilsamhällesaktörer som möjligt. Även deltagare från tidigare samråd bjöds in att delta.

I arbetet med att ta fram föreslagen plan så har en forskare på Malmö universitet involverats i arbetet. Forskaren har även involverats i processen med att ta fram det slutgiltiga förslaget till plan. Utöver detta har även samordnare på förvaltningar och helägda kommunala bolag engagerats i arbetet genom bland annat remissmöten och en intern halvdagskonferens med fokus på arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism under hösten 2025. Halvdagskonferensen hölls med anledning av den idag redan antagna Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism och den pågående revideringen.

Förändringar som föreslogs i remissversionen

I detta avsnitt sammanställs de förändringar som föreslogs i det reviderade förslaget till plan som skickades på remiss i juni 2025 i relation till den redan antagna Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism. Bedömningarna grundar sig på de remissyttranden som inhämtades om det första förslaget till Plan för arbetet mot afrofofi och antisvart rasism. Detta då förslaget utgick från samma grundstruktur som den redan antagna Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism.

Förändrad ansvars- och målstruktur för arbetet

I tidigare antagen Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism framgår endast att nämnder och helägda kommunala bolag ska arbeta i enlighet med planen, samt att kommunstyrelsen har kommunfullmäktiges ansvar att samordna och stödja arbetet. Flera remissinstanser upplevde formuleringen som otydlig, vilket medförde oklarhet kring vad arbetet skulle innebära i praktiken för respektive nämnd och helägt kommunalt bolag. Flera remissinstanser påpekade även att planen saknade tydligt formulerade målsättningar, samt att kommunstyrelsens samordningsuppdrag framstod som otydligt vilket bidrog till osäkerhet kring vilka förväntningar som kunde ställas på uppdraget.

I förslaget till reviderad plan föreslås en ny och förtydligad ansvars- och målstruktur för arbetet. Förslaget bedömdes kunna bidra till en ökad konkretion av vad arbetet skulle innebära i praktiken och bestod av två delar:

- Inrättandet av inriktnings- och resultatmål för arbetet.

- Nämnder och helägda kommunala bolag ska ta fram egna handlingsplaner för arbetet

Inriktningsmål- och resultatmål för arbetet

I redan antagen plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism har kommunfullmäktige beslutat om fem strategiska arbetsområden för arbetet:

1. Ökad kunskap om islamofobi och antimuslimsk rasism i Malmö.
2. Dialog och inkludering.
3. Kraftsamling mot islamofobi och antimuslimsk rasism i samhället i stort.
4. Särskilt fokus på målgruppen barn och unga.
5. Kommunikation av Malmö stads arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism.

I förslaget som gick ut på remiss i juni 2025 föreslogs att de fem strategiska arbetsområdena skulle omformuleras till inriktnings- och resultatmål för arbetet. I enlighet med remissinstansernas yttranden och Malmö stads riktlinjer för utformning av styrdokument (STK-2014-1004), ska planerande styrdokument som beslutas av kommunfullmäktige innehålla övergripande mål som gäller för hela kommunen eller för delar av dess verksamhet. De styrdokument som räknas som planerande på kommunfullmäktigenivå är program och plan. I dessa dokument ska det finnas en målkedja som består av inriktningsmål och resultatmål.

Mot bakgrund av Malmö stads riktlinjer, samt remissinstansernas yttranden, bedömde stadskontoret att inrättandet av inriktnings- och resultatmål skulle bidra till en tydligare målbild i arbetet. Strukturen bedömdes även ge en ökad konkretisering i det praktiska genomförandet av samordningsuppdraget, samt tydliggöra respektive nämnds och bolags ansvar för arbetet.

1. Malmö stad har god kunskap om uttryck och konsekvenser av islamofobi och antimuslimsk rasism i det lokala sammanhanget.
2. Malmö stad har stärkt medarbetares och förtroendevaldas kunskap om islamofobi och antimuslimsk rasism.
3. Malmö stad främjar inkludering och delaktighet av Malmöbor och andra relevanta samhällsaktörer.
4. Malmö stad främjar trygga uppväxtvillkor och ökat inflytande för barn och unga.
5. Malmö stad driver ett normförändrande arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism i samhället i stort.

Inriktningsmålen preciserades även genom underliggande resultatmål där det tydlig framgick vem som ansvarar för vad i genomförandet. Nedan följer ett exempel på hur målstrukturen såg ut i remissförslaget.

Inriktningsmål:

Malmö stad har god kunskap om uttryck och konsekvenser av islamofobi och antimuslimsk rasism i den lokala sammahanget

Resultatmål för att uppnå inriktningsmålet:

Studie om lokala uttryck av islamofobi och antimuslimsk rasism

Ansvarig: Kommunstyrelsen

Kartläggningar och analyser för att möjliggöra riktade insatser

Ansvarig: Nämnder och helägda kommunala bolag

Nämnder och helägda kommunala bolag ska ta fram egna handlingsplaner för arbetet

För att ytterligare stärka konkretiseringen av arbetet inom ramen för planen, föreslog stadskontoret i remissversionen att nämnder och helägda kommunala bolag skulle ta fram egna handlingsplaner för arbetet under år 2026. Handlingsplanerna skulle vara giltiga under samtliga år av planens giltighet. Stadskontoret bedömde att nämnds- och bolagsspecifika handlingsplaner ger Malmöbor bättre förutsättningar att ta del av arbetet inom respektive nämnd och bolag. Detta bedömdes bidra till ökad transparens, tillgänglighet och tydlighet, vilket ligger i linje med ett rättighetsbaserat arbetssätt i enlighet med Malmö stads Policy för mänskliga rättigheter.

För att tydliggöra arbetet med nämnds- och bolagsspecifika handlingsplaner inkluderades ett vägledande avsnitt i remissversionen. Grundat på remissinstansernas yttranden föreslogs framtagandet av handlingsplanerna att utgå från följande:

- Varje nämnd och helägt kommunalt bolag ska under det första året (2026) ta fram en handlingsplan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism. Handlingsplanen ska gälla under planens giltighetstid 2026–2029.
- Handlingsplanerna ska baseras på planens inriktningsmål och resultatmål, samt anpassas till respektive verksamhetsuppdrag. Det är upp till varje verksamhet att planera hur och när arbetet ska genomföras för att uppnå kommunfullmäktiges satta inriktningsmål.
- Planens resultatmål är verktyg för att uppnå kommunfullmäktiges inriktningsmål och lägger en gemensam riktning i stadens arbete. Det är upp till varje nämnd och helägt kommunala bolag att besluta om ytterligare insatser som kan bidra till inriktningsmålet. Det är upp till varje nämnd och helägt kommunalt bolag att besluta om tvärsektoriella samarbeten och ytterligare insatser som kan bidra till inriktningsmålet.

- I handlingsplanen ska det framgå hur man arbetar med intern och extern kommunikation av arbetet som sker inom ramen för planen.
- Handlingsplanen kan med fördel kopplas an till redan befintliga strukturer och arbetssätt för att lägga grunden för ett långsiktigt arbete mot rasismen.
- Ett barnrättsperspektiv och ett intersektionellt perspektiv ska särskilt uppmärksammas inom de åtgärder som formuleras.
- Malmöbor ska inkluderas och göras delaktiga i arbetet. Deras perspektiv ska prägla både planering och genomförande av insatserna.
- Handlingsplanerna kan vid behov revideras under planens giltighetstid.

Policy för mänskliga rättigheter och Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism

I remissinstansernas yttranden efterfrågades ett förtydligande av kopplingen mellan planen och Malmö stads Policy för mänskliga rättigheter. I remissversionen tydliggjordes denna koppling med utgångspunkt i Riktlinjer för Malmö stads styrdokument (STK-2014-1004). Där klargörs att Malmö stads Policy för mänskliga rättigheter är ett reglerande styrdokument som anger grundprinciperna för stadens arbete för att säkerställa de mänskliga rättigheterna i all sin verksamhet. En plan fungerar som en fördjupning inom av kommunfullmäktige särskilt utpekat område. I en plan förtydligar kommunfullmäktige sina målsättningar för arbetet och hur det ska organiseras på ett övergripande plan.

Då Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism föreslås vara ett av kommunfullmäktige utpekat fördjupningsområde inom ramen för stadens arbete för mänskliga rättigheter, så ska planens genomförande även ske i enlighet med de grundprinciper som fastslås i policyn. Det innebär att ett rättighetsbaserat arbetssätt ska genomsyra såväl planering som genomförande av arbetet inom ramen för planen.

Förändrad uppföljningsstruktur

I antagen Plan för Malmö stads arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism framgår att uppföljning av arbetet skulle ske inom ramen för ordinarie uppföljningsprocess, vilket remissinstanserna ställde sig positiva till. I remissversionen föreslogs i stället att uppföljningen skulle genomföras årligen, men utanför den ordinarie uppföljningsprocessen. Detta i enlighet med Riktlinjer för utformning av Malmö stads styrdokument (STK-2014-1004).

Enligt gällande riktlinjer ska planering och uppföljning av det arbete som kommuncentrala program och planer reglerar hanteras utanför den ordinarie budget- och uppföljningsprocessen. Mot bakgrund av detta föreslog stadskontoret att

uppföljningen av planen i stället skulle ske årligen och separat, men i tidsmässig anslutning till stadens ordinarie uppföljningsprocess. I remissversionen föreslogs nedanstående struktur för den årliga uppföljningen av planen:

År 2026

Uppföljning fokuserar på att samtliga nämnder och helägda kommunala bolag antagit handlingsplaner.

År 2027–2028

En årlig uppföljning genomförs av nämnderna och bolagens arbete i relation till kommunfullmäktiges satta inriktningsmål. Uppföljningen redovisas i en separat rapport varje år.

År 2029

En sammanfattande uppföljning görs av hela planperioden. Uppföljningen fokuserar på stadens samlade arbete och vilka resultat som uppnåtts under planens giltighetstid.

Förändrad giltighetstid

Redan antagen Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism gäller under åren 2024–2027. I remissversionen av föreslås i stället arbetet att sträcka sig under åren 2026–2029. Detta för att Plan mot islamofobi och antimuslimsk rasism, samt Plan mot afrofobi och antisvart rasism, ska ha samma giltighetstid och löpa parallellt. Flera nämnder påpekade vikten av att de båda planerna har samma giltighetstid. Dels för att underlätta samordning och genomförande av arbetet inom ramen för de båda planerna, dels för att många Malmöbor kan beröras av både antimuslimsk och antisvart rasism.

Remissinstansernas yttranden

Nedan följer remissinstansernas yttranden kring föreslagen reviderad plan för arbetet. I ärendet har nämnder och kommunala helägda bolag fått möjlighet att yttra sig. Av dessa har samtliga tillfrågade nämnder och fyra helägda kommunala bolag (Boplats Syd, Malmö Kommuns parkerings AB, Malmö Live konserthus och MKB fastighets AB) yttrat sig. Malmöbor och civilsamhällsaktörer har fått möjlighet att yttra sig genom ett öppet samråd den 22 september 2025, samt genom att lämna in skriftliga synpunkter efter samrådet.

Nedan presenteras först nämndernas och de helägda kommunala bolagens synpunkter och inställning till förslaget. Därefter presenteras en sammanställning av synpunkter från Malmöbor och civilsamhällsaktörer.

Arbetsmarknads- och socialnämndens yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden välkomnar initiativet och ställer sig positiv till det reviderade förslaget och dess övergripande ambition. Nämnden är positiv till att kopplingen till Malmö stads Policy för mänskliga rättigheter har förtydligats. Det är nu

tydligt att planen fungerar som en fördjupning av stadens arbete för mänskliga rättigheter. Eftersom planerna mot islamofobi och antimuslimsk rasism, samt mot afrofobi och antisvart rasism, har liknande mål och målgrupper, betonar nämnden vikten av samordning i genomförande och uppföljning. Nämnden lyfter att man önskar att kommunstyrelsen tar ett större ansvar för samordning än vad remissförslaget föreslår och att uppföljningen ska förtydligas ytterligare. Nämnden efterfrågar även ekonomiska medel för samarbete med akademien och andra sakkunniga om detta ska genomföras på nämnds nivå. Detta då det annars riskerar att bli en osynlig kostnad för nämnderna.

Vänsterpartiet (V) har inkommit med en skriftlig reservation.

Sverigedemokraterna (SD) har inkommit med en skriftlig reservation.

Fritidsnämndens yttrande

Fritidsnämnden är positiv till den föreslagna förändringen av ansvars- och målstruktur. Förslaget bedöms bättre svara mot utmaningarna kring islamofobi och antimuslimsk rasism, och resultatmålen tydliggör både långsiktiga och direkta åtgärder. Nämnden välkomnar också att uppföljning sker i linje med gällande riktlinjer och i anslutning till ordinarie uppföljning. Nämnden ser att framtagandet av handlingsplaner mot rasism kan stärka nämndens jämlikhetsarbete, men efterfrågar ett tydligare helhetsperspektiv på stadens arbete. Nämnden lyfter även utmaningen att kartlägga rasism utan tillgång till jämlikhetsdata.

Funktionsstödsnämndens yttrande

Funktionsstödsnämnden anser att revideringen medfört en bättre struktur och är positiv till att planen nu tydligt synliggör kopplingen till stadens Policy för mänskliga rättigheter. Nämnden lyfter ett par områden där man anser att förslaget bör förtydligas eller justeras, bland annat gällande målen utformning, ansvar och uppföljning. Funktionsnämnden anser att resultatmålen i de flesta fall inte anger ett önskat resultat, utan är mer formulerade som aktiviteter. Vidare anser nämnden att det bör övervägas att ge kommunstyrelsen ett större samordningsansvar inom några av målen. Funktionsstödsnämnden anser att framtagandet av en handlingsplan medför en konkretisering av arbetet och kan därmed också utgöra ett stöd i det. Nämnden ser dock ett behov av samordning och stöd i framtagandet, samt att föreslagen studie bör genomföras innan handlingsplaner tas fram. Nämnden ser gärna att uppföljningen av planen tydliggörs och samordnas med uppföljningsprocessen av MR-policyn. Funktionsstödsnämnden bedömer att det, med vissa justeringar i planen, finns goda möjligheter att bidra i arbetet utifrån föreslagen struktur.

Vänsterpartiet (V) har inkommit med en skriftlig reservation.

Sverigedemokraterna (SD) har inkommit med en skriftlig reservation.

Förskolenämndens yttrande

Förskolenämnden delar uppfattningen att det finns ett behov av ett strategiskt arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism, men anser att det ryms inom ramen för förskolans grunduppdrag så som det är formulerat i nationella styrdokument. Det är även utifrån förskolans uppdrag och förutsättningar av stor vikt att arbeta mot alla diskrimineringsgrunder integrerat. Nämnden anser att annan styrning behöver omfatta området mänskliga rättigheter som helhet och alla former av rasism. Ytterligare styrning i form av den föreslagna planen bedöms av nämnden riskera att ta fokus från det pågående arbetet. Detta kan i sin tur begränsa förutsättningarna för det samlade arbete som bedrivs inom befintliga systematiska kvalitetsprocesser kopplade till området.

Vänsterpartiet (V) har inkommit med en skriftlig reservation.

Grundskolenämndens yttrande

Utgångspunkten i grundskolenämndens yttrande är de ställningstaganden som gjorde i yttrandet om den ursprungliga planen. I yttrande från den 20 april 2024 uttryckte grundskolenämnden att den ställde sig positiv till planens innehåll, men att arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism redan är något som nämnden jobbar med i enlighet med nationella styrdokument.

Vänsterpartiet (V) har inkommit med en muntlig reservation.

Moderaterna (M) har inkommit med ett särskilt yttrande.

Sverigedemokraterna (SD) har inkommit med ett särskilt yttrande.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ställer sig positiv till att staden vill stärka arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism. Vidare anser nämnden att en nämndspecifik handlingsplan för arbetet kan bidra till en helhetssyn på de åtgärder som redan sker i nämndens verksamheter, samt kommer ytterligare att stärka insatsernas effekt genom förtydligad kommunikation och delaktighet. Samtidigt ser nämnden utmaningar i föreslagen uppföljningsstruktur utanför ordinarie process, eftersom det riskerar att skapa dubbelarbete inom värdegrunds- och MR-uppföljning. Nämnden efterfrågar därför att eventuella uppföljningskriterier ska tydliggöras i förväg om uppföljningen sker utanför den ordinarie uppföljningsprocessen.

Sverigedemokraterna (SD) har inkommit med en skriftlig reservation.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämndens yttrande

Nämnden ställer sig positiv till ett stärkt arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism, men ser utmaningar i den föreslagna mål- och uppföljningsstrukturen. Särskilt lyfter nämnden önskan om att undvika dubbelrapportering i uppföljning och att framtagande av handlingsplaner inte ska föregå det centrala kunskapsunderlaget som

stadskontoret föreslås tas fram i form av en studie om islamofobi och antimuslimsk rasism i Malmö. Nämnden vill också uppmärksamma att det fjärde inriktningsmålet särskilt lyfter fram barn och unga, vilket är angeläget. Samtidigt riskerar äldre som målgrupp att osynliggöras, liksom problematiken med ålderism. Nämnden bedömer att detta riskerar att signalera att äldreperspektivet i huvudsak ska bäras inom ramen för vård och omsorg. För att målsättningarna i planen ska kunna uppnås lyfter nämnden vikten av tidsplanering för de samordnande och övergripande delar som ligger under kommunstyrelsens samordningsansvar.

Sverigedemokraterna (SD) har inkommit med en muntlig reservation.

Kulturnämndens yttrande

Kulturnämnden ser positivt på de ändringar som gjorts i planen och till den förändrade ansvars- och målstrukturen. Kulturnämnden ställer sig positiv till förslaget om att nämnden ska ta fram en egen handlingsplan för arbetet. Nämnden ser strukturen för uppföljning som tydlig och ser positivt på att uppföljning tidsmässigt följer ordinarie uppföljning. Efter planens giltighetstid ser kulturnämnden gärna att uppföljning av stadens arbete mot antimuslimsk rasism blir en integrerad del av ordinarie uppföljning. Nämnden efterfrågar långsiktighet i arbetet och önskar förtydligande av hur arbetet efter planens giltighet kommer att se ut. Kulturnämnden ser en förflyttning i arbetet och att förutsättningar att arbeta i enlighet med föreslagen plan är bättre än tidigare antagen plan.

Sverigedemokraterna (SD) har inkommit med en skriftlig reservation.

Miljönämndens yttrande

Miljönämnden ställer sig positiv till att stadens arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism stärks. Miljönämnden betonar vikten av att nämndspecifika handlingsplaner utgår från verksamhetsuppdragets förutsättningar och pågående processer.

Sverigedemokraterna (SD) har inkommit med en skriftlig reservation.

Servicenämnden

Servicenämnden är positiv till att Malmö stad stärker sitt arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism. Nämnden välkomnar det förtydligande som har gjorts gällande ansvarsfördelning, samordning och konkretisering av planens strategiska områden. Servicenämnden är positiv till att ta fram en handlingsplan för arbetet. Vidare anser nämnden att inriktnings- och resultatmål där kommunstyrelsens samordnande uppdrag beskrivits kommer att ge en bra grund för nämnderna och bolagen i arbetet. Nämnden lyfter emellertid att uppföljningen av arbetet kan vara svårt att särskilja från ordinarie rapportering. Nämnden lyfter arbetsgivarperspektivet som viktigt och vill betona vikten

av att samordna arbetet med aktiva åtgärder. Servicenämnden bedömer att planen ger goda förutsättningar för förvaltningen att bidra i arbetet.

Moderaterna (M) har inkommit med ett särskilt yttrande.

Sverigedemokraterna (SD) har inkommit med ett särskilt yttrande.

Vänsterpartiet (V) har inkommit med ett särskilt yttrande.

Stadsbyggnadsnämndens yttrande

Stadsbyggnadsnämnden är fortsatt positiv till arbetet. Det nya förslaget upplever nämnden är anpassat efter remissinsatsernas yttranden och ansvarsfördelningen är tydligare. Nämnden anser att kommunstyrelsen tar ett stort ansvar i att samordna arbetet i enlighet med förslag.

Sverigedemokraterna (SD) har inkommit med en muntlig reservation.

Tekniska nämndens yttrande

Tekniska nämnden är positiv till att framtagandet av Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism, samt att planen tar sin utgångspunkt i Malmö stads Policy för mänskliga rättigheter. Nämnden delar bilden av att det behövs ett effektivt och samlat arbete mot olika former av rasism och ställer sig därför positiv till föreslagen förändring av ansvars- och målstruktur, samt att till att nämnder ska ta fram egna handlingsplaner för arbetet. Nämnden anser att uppföljning av arbetet bör ske inom ordinarie uppföljningsprocess i delårsrapport och årsanalys. Nämnden anser att kommunstyrelsen bör ansvara för kartläggning och analyser för att möjliggöra riktade insatser i samverkan med nämnder och bolag. Detta för att skapa en samlad och gemensam bild. Detsamma gäller extern spridning av kunskap, erfarenhet och metoder. Tekniska nämnder bedömer möjligheten att bidra till arbetet som god.

Sverigedemokraterna (SD) har inkommit med en skriftlig reservation.

Överförmyndarnämndens yttrande

Överförmyndarnämnden ställer sig positiv till förslaget om en reviderad plan för arbetet, samt den övergripande ambitionen med förslaget. Nämnden är positiv till att kopplingen till Malmö stads Policy för mänskliga rättigheter nu är tydlig. Nämnden är positiv till förslaget om nämndspecifika handlingsplaner, men vill lyfta vikten av att kommunstyrelsen stöttar i framtagandet av handlingsplaner. Nämnden ser ett behov av parallell samordning av Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism, samt Plan för arbetet mot afrofofi och antisvart rasism. Nämnden är positiv till att ansvars- och målstrukturen har förtydligats, men anser att kommunstyrelsen bör ta ett större ansvar för samordningen av planen, särskilt gällande av kartläggning, samt dialog med civilsamhälle, akademi och andra sakkunniga. Om sådant arbete ska ske på nämnds nivå efterfrågas ekonomiska förutsättningar till nämnden för sådant arbete.

Boplats Syds yttrande

Boplats Syd välkomnar planen och förstår vikten av ett övergripande och strategiskt arbete mot rasism i hela staden. Bolaget framhåller att en transparent bostadsförmedlingsprocess är central för att motverka diskriminering och att deras nuvarande arbetsätt redan bidrar till detta, både gentemot bostadssökande och internt som arbetsgivare. Boplats Syd är positiv till att fortsätta utveckla arbetet utifrån sina förutsättningar och kommer att se över möjliga utvecklingsinsatser inom de fem inriktningarna.

Malmö Kommuns Parkerings AB yttrande

Malmö Kommuns Parkerings AB ställer sig bakom planens syfte och inriktning. Bolaget ser positivt på Malmö stads fortsatta arbete mot diskriminering och kommer inom ramen för deras verksamhet att bidra till genomförandet enligt kommunfullmäktiges beslut.

Malmö Live Konserthus yttrande

Bolaget instämmer i vikten av att arbeta aktivt mot islamofobi och antimuslimsk rasism och utgår i dag från lagstiftning, arbetsrätt, egna policys samt Malmö stads styrdokument. Malmö Live Konserthus menar dock att ytterligare styrning och separata planer för enskilda diskrimineringsgrunder kan skapa organisatoriska utmaningar. Bolaget ser risker med att långvarigt prioritera vissa diskrimineringsgrunder framför andra, både juridiskt och kommunikativt, då detta kan uppfattas som att vissa former av rasism ges större vikt. Bolaget anser att årliga prioriteringar vid behov är en bättre väg. Samtidigt välkomnar man att ta del av stadens arbete, men betonar att bolagets begränsade resurser försvårar genomförandet av ytterligare insatser utöver det ordinarie arbetet.

MKB Fastighets AB yttrande

MKB Fastighets AB instämmer i vikten av att motverka islamofobi och antimuslimsk rasism. Bolaget anser dock att befintliga styrdokument, såsom Malmö stads policy för mänskliga rättigheter, nationell lagstiftning och egna riktlinjer, redan ger tillräcklig styrning i arbetet mot diskriminering. MKB ser risk för otydliga prioriteringar mellan olika diskrimineringsgrunder och menar att tidsbegränsade fokusperioder fungerar bättre än permanenta prioriteringar. Bolaget har tidigare lyft fram olika diskrimineringsgrunder under olika tidsperioder. Under 2025 fokuserar man på funktionsnedsättning. MKB föredrar årliga prioriteringar och påpekar att den föreslagna planen kräver omprioriteringar eller extra resurser för att kunna genomföras.

Malmöbor och civilsamhällets yttrande

Den 22 september 2025 hölls ett remissråd gällande det nya förslaget till plan med Malmöbor och representanter från civilsamhället. Inför samrådet annonserades möjligheten att delta via sociala medier. Alla som tidigare anmält sig i samband med

tidigare annonseringar om samråd gällande arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism bjöds också in att delta.

Under samrådet fick de drygt 25 deltagarna besvara sex frågor gällande förslaget till plan. Deltagarna hade möjlighet att samtala med varandra och med de tjänstepersoner från stadskontoret som tagit fram förslaget. Nedan följer en redovisning av samtliga sex frågor och svaren som deltagarna lämnade. Fullständiga svar finns i bilagan Sammanställning av synpunkter från remissamråd 2025-09-22. Deltagarna gavs även möjlighet att inkomma med skriftliga synpunkter på innehållet efter samrådet eller om man inte hade möjlighet att delta.

1. Vad tycker du om förslaget att nämnder och bolag ska ta fram egna handlingsplaner för arbetet?

Majoriteten av deltagarna upplever förslaget som mer konkret och genomförbart än tidigare. Att nämnder och styrelser ska ta fram egna handlingsplaner för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism tas emot bra och flera lyfter att detta signalerar att Malmö stad tar frågan på stort allvar. Några deltagare lyfter att det kan finnas risk för splittring i stadens arbete när olika handlingsplaner tas fram. En gemensam strategi är viktigt. Vissa deltagare efterfrågar mätbara mål för arbetet.

2. Vad tycker du om föreslagen uppföljning av arbetet?

Majoriteten av deltagarna lyfter att man föredrar att uppföljning sker inom ordinarie uppföljning inom Malmö stad. Vissa lyfter att en separat uppföljning kan upplevas som mindre legitim och mindre prioriterad.

3. Vad tycker du om målsättningarna i planen?

Deltagarna upplever målsättningarna som bra, men vissa lyfter att de känns något allmänt hållna och att det saknas mätbara mål.

4. Tycker du att resultatmålen bidrar till att uppfylla inriktningsmålen?

Majoriteten lyfter att man upplever att resultatmålen konkretiserar det praktiska arbetet som ska genomföras och att detta är bra. Under frågan lyfts vikten av att inkludera det muslimska civilsamhället i arbetet för att det ska bli ett bra arbete. Vikten av att följa upp effekter av arbetet med målen lyfts också som viktigt.

5. Hur vill du bli involverad i arbetet framöver?

En majoritet av deltagarna föredrog att bli involveras genom en utsedd arbetsgrupp.

6. Har du något annat förslag på hur Malmö stad kan arbeta med delaktighet av Malmöbor och civilsamhälle?

Flera deltagare lyfter vikten av relationsbyggande med det muslimska civilsamhället. Besök i moskéer, partnerskap med civilsamhällesorganisationer och särskilda medel

som riktas till civilsamhället är några av de förslag som lyfts. Samverkan med organisationer som redan arbetar mot rasism och att sätta ihop en arbetsgrupp för arbetet lyfts också som potentiella åtgärder. Det lyfts också att man gärna ser att Malmö stad gör mer än annonsering av samråd, gärna genom personliga och riktade inbjudningar.

Stadskontorets bedömning

I denna del redovisas stadskontorets bedömning utifrån remissinstansernas yttranden, samt de förändringar som gjorts i det nu aktuella förslaget till plan.

Förändring av helägda kommunala bolags ansvar för arbetet

I remissinstansernas yttranden lyfter två kommunala helägda bolag att omfattningen av arbetet som förväntades genomföras innebär en stor belastning för bolagen på grund av begränsade resurser. Stadskontoret gör bedömningen att det är rimligt att nämnder tar ett större ansvar för genomförandet av planen än kommunala helägda bolag. Därför föreslås att helägda kommunala bolag plockas bort från fem av tidigare nio resultatmål. Dessa är väl utvalda med hänsyn till bolagens möjlighet att bidra till resultatmålen uppfyllande. Samtliga inriktnings- och resultatmål, samt vilka som helägda kommunala bolag omfattas av, går att läsa i bilagan ”Förslag till Plan för Malmö stads arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism rasism”.

Intersektionalitet

I hälsa-, vård- och omsorgsnämndens yttrande önskar nämnden att äldreperspektivet tydliggörs i planen. Detta då förslaget inriktningsmål fyra särskilt pekar ut barn och unga som en prioriterad målgrupp och nämnden befarar att äldreperspektivet kan osynliggöras.

Föreslagen plan för arbetet utgår från ett intersektionellt angreppssätt. Intersektionalitet är ett analytiskt perspektiv och teori som synliggör hur olika former av makt, förtryck och diskriminering samverkar och påverkar människors livsvillkor. Perspektivet innebär att man undersöker hur islamofobi och antimuslimsk rasism kan yttra sig och påverka människor på olika sätt, men även samverka med andra former av förtryck och diskrimineringsgrunder. Intersektionalitet handlar om att förstå att de som utsätts inte är en homogen grupp, utan att individer inom gruppen kan befinna sig i skärningspunkten mellan flera olika diskrimineringsgrunder och förtryck.

Stadskontoret bedömning är att utformningen av föreslagen plan omfattar samtliga diskrimineringsgrunder, så även äldreperspektivet, då arbetet ska föreslås utgå och utföras utifrån en intersektionell ansats och analys.

Arbetet mot olika former av rasism

Några remissinstanser lyfter en oro över att behöva prioritera arbetet mot vissa former

av rasism under åren 2026–2029. Detta då det riskerar att signalera att vissa diskrimineringsgrunder och former av rasism är viktigare att arbeta mot än andra. Stadskontorets bedömning är att ett riktat arbete mot olika former av rasism inte innebär att en prioritering mellan olika diskrimineringsgrunder görs, detta utifrån hur förslaget till plan är utformat. Förslaget till plan utgår från ett intersektionellt perspektiv, vilket innebär att samtliga diskrimineringsgrunder ska tas i beaktande i arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism.

I en kartläggning av Malmö stads arbete mot rasism och homofobi från 2019 (STK-2019-101) framkom att staden hade riktade insatser mot vissa former av rasism, men att sådana saknades när det gäller antisvart rasism och antimuslimsk rasism. Mot denna bakgrund bedöms det vara önskvärt att även utveckla riktade insatser inom dessa områden, för att säkerställa att ett strukturerat och målinriktat arbete bedrivs även mot dessa former av rasism. Stadskontoret bedömer att ett fördjupat arbete mot afrofofi och antisvart rasism, liksom mot islamofobi och antimuslimsk rasism, kompletterar stadens redan mer utvecklade arbete mot andra former av rasism, såsom antisemitism och antiziganism. För dessa områden finns redan kommuncentrala styrdokument och särskilda arbetsformer som reglerar nämnders och förvaltningars arbete.

Det är en utökad ambition i Malmö stads övergripande arbete mot olika former av rasism att i och med denna plan även inkludera de helägda kommunala bolagen. Stadskontoret bedömer att utvecklingsarbetet på sikt kan stärka bolagens arbete mot flera former av rasism, i likhet med hur tidigare insatser mot antisemitism och antiziganism kan bidra till arbetet mot antisvart och antimuslimsk rasism.

Stadskontoret delar bedömningen att det inledningsvis kommer att kräva organisatoriska och kommunikativa insatser för att tydliggöra hur stadens arbete mot olika former av rasism är organiserat. För att tydliggöra Malmö stads ansvar att arbeta mot olika former av rasism och hur arbetet är organiserat, så har en inledande rubrik lagts till i den förslagna planen ”Malmö stads arbete mot olika former av rasism”.

Arbetsgivarperspektivet

Några nämnder lyfter arbetsgivarperspektivet i relation till arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism och efterfrågar ett förtydligande om det ingår i föreslagen plan eller inte. Detta då arbetsgivarperspektivet inte ingår i stadens Policy för mänskliga rättigheter, samt att den förslagna planen har kunskapsstärkande insatser för medarbetare och förtroendevalda är ett av inriktningsmålen för arbetet.

Stadskontoret delar bedömningen att arbetsgivarperspektivet är viktigt i relation till arbetet mot olika former av rasism. I föreslagen plan har arbetsgivarperspektivet varken exkluderats eller särskilt framhållits, vilket motiveras av att området regleras av bland annat diskrimineringslagen genom aktiva åtgärder. Aktiva åtgärder är ett förebyggande

och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder (3 kap. 1 § diskrimineringslagen).

Mot bakgrund av detta kommer arbetsgivarperspektivet, i likhet med andra relevanta perspektiv inom ramen för arbetet, att behöva utvärderas under arbetet med föreslagen plan. Detta för att säkerställa att planen kan knytas till stadens arbete på ett sådant sätt att det förstärker redan befintligt arbete. Att kunskapsstärkande insatser om islamfobi och antimuslimsk rasism föreslås genomföras för medarbetare och förtroendevalda bedömer stadskontoret inte står i strid med ovanstående. Detta då kompetens- och verksamhetsutveckling inom Malmö stads verksamheter inte enbart omfattar arbetsgivarperspektivet, utan berör hela organisationen och de insatser som krävs för att främja en inkluderande och likvärdig verksamhet.

Jämlikhetsdata

I fritidsnämndens yttrande lyfts svårigheten att kartlägga rasism utan tillgång till jämlikhetsdata. Jämlikhetsdata kan kort beskrivas som ett samlingsbegrepp för kvantitativa data (statistik) och annan form av kvalitativt kunskapsunderlag som tillsammans krävs för att utforma och följa upp faktiskt utfall av policys och verksamheter utifrån ett jämlikhetsperspektiv. Jämlikhetsdata används för att över tid synliggöra eventuella mönster av skillnader i utfall på gruppnivå som, direkt eller indirekt, kan kopplas till en eller flera skyddade diskrimineringsgrunder.

Stadskontoret har i ett tidigare ärende (STK-2017-357) utrett möjligheten att införa jämlikhetsdata i Malmö. Stadskontorets bedömning var då att ett systematiskt arbete med jämlikhetsdata i Malmö stad, utifrån nationella och lokala ramverk och förutsättningar, skulle vara möjligt att utveckla. Insamling av jämlikhetsdata var också en av Institutet för mänskliga rättigheters rekommendationer till den svenska staten i deras alternativrapport om rasism och diskriminering som släpptes under hösten 2025. Rapporten 'Kompletterande information till FN:s rasdiskrimineringskommitté' släpptes inför att Sverige i november 2025 granskades av FN:s kommitté mot rasdiskriminering (CERD).

Stadskontorets bedömning är att insamling av jämlikhetsdata kan utgöra ett stöd i det arbete som ska bedrivas inom ramen för föreslagen Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism, men att arbetet med planen inte är beroende av sådan insamling för dess genomförande. Dock finns det fördelar i form av ett stärkt kunskapsunderlag som kan bidra till möjligheten att utveckla mer träffsäkra insatser och uppföljning av dessa.

Uppföljning av arbetet

I remissversionen av reviderat förslag till Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism föreslog stadskontoret att uppföljning av arbetet ska genomföras årligen, men utanför stadens ordinarie uppföljningsprocess. Detta med hänvisning till Riktlinjer för framtagande av Malmö stads styrdokument (STK-2014-1004). En majoritet av remissinstanserna påpekade att det var önskvärt att uppföljning hanteras inom delårsrapport och årsanalys. Detta för att undvika dubbelrapportering.

Stadskontoret har under beredningen av ärendet haft kontinuerliga dialoger om hur uppföljning kan planeras för att på ett ändamålsenligt sätt fånga helheten av det arbete som ska genomföras inom ramen för föreslagen plan. Stadskontorets bedömning är att det, i enlighet med stadens riktlinjer för styrdokument (STK-2014-1004), inte är lämpligt att uppföljningen hanteras inom ramen för delårsrapport och årsanalys. Detta då tillvägagångssättet inte ger möjlighet att ställa det flertalet frågor som uppföljningen av planens arbete kräver.

Stadskontoret bedömer att uppföljning av föreslagen plan bör hanteras utanför delårsrapport och årsanalys. Vidare föreslår stadskontoret att formen för uppföljning ska fortsatt utredas för att säkerställa att uppföljningen genomförs på ett ändamålsenligt sätt. Formen för uppföljning föreslås tydliggöras inom ramen för den handlingsplan som kommunstyrelsen ska ta fram i enlighet med föreslagen plan.

Tidsram för framtagande av handlingsplaner

Inom inriktningsmålet ”Malmö stad har identifierat uttryck och konsekvenser av islamofobi och antimuslimsk rasism i det lokala sammanhanget” anges i det första resultatmålet att kommunstyrelsen ska ta fram en studie av lokala uttryck av islamofobi och antimuslimsk i Malmö. Studien har av vissa remissinstanser lyfts som ett viktigt kunskapsunderlag för framtagandet av nämndernas och de helägda kommunala bolagens handlingsplaner. Stadskontoret delar denna bedömning och föreslår därför att tidsramen för framtagandet av handlingsplaner förlängs fram till den 30 juni 2027.

Stadskontoret har under våren 2025 upphandlat en sådan studie och arbetet med denna pågår. Inom ramen för studien har Malmöbor och civilsamhällesaktörer intervjuats, men även representanter för förvaltningar och bolag för att ge forskarna en bild av redan pågående arbete. Studien kommer att presenteras som tidigast i juni 2026.

Stöd till nämnder och helägda kommunala bolag i genomförandet

Flera av nämnderna betonar behovet av stöd från kommunstyrelsen i genomförandet av arbetet, såsom framtagandet av handlingsplaner. I den föreslagna planen tilldelas kommunstyrelsen ett samordnande ansvar för arbetet. Detta ansvar omfattar dels de resultatmål där kommunstyrelsen anges som ensam ansvarig, dels uppgiften att stödja nämnder och helägda kommunala bolag i genomförandet av planen.

Organiseringen av samordningsuppdraget, liksom det interna arbetet inom kommunstyrelsen, kommer att preciseras ytterligare i den handlingsplan som stadskontoret ska ta fram på uppdrag av kommunstyrelsen. Stöd vid framtagandet av handlingsplaner kommer att tillhandahållas i syfte att underlätta arbetet för nämnder och helägda kommunala bolag, samt säkerställa kvalitet och stringens i handlingsplanerna inom organisationen som helhet.

Fördelning av medel för arbetet

Avseende fördelning av medel för arbetet föreslår stadskontoret att kommunstyrelsen tilldelas medel för genomförandet av samordning under planens giltighetstid. Samordningsuppdraget innebär bland annat utvecklandet av stadsövergripande kunskapsinsatser, extra personalresurser, samt upphandling av externa tjänster. Stadskontoret bedömer att 1 500 000 kronor under åren 2026–2029 är tillräckligt för att täcka de kostnader och insatser som förväntas genomföras inom ramen för samordningsuppdraget. Under år 2026 bedöms 1 500 000 kronor kunna finansieras genom medel av de totalt 5 000 000 kronor som avsatts i budget för uppbyggnaden av Malmö stads kunskapsplattform för mänskliga rättigheter. För åren 2027–2029 föreslås kommunstyrelsen beakta 1 500 000 kronor årligen för samordningsuppdraget i beredningen av kommunfullmäktiges budget.

Pedagogisk (PI) är de tre utbildningsförvaltningarnas gemensamma enhet och har i sitt uppdrag att arbeta med skolutveckling med fokus på värdegrundsuppdraget och verksamhetsnära forskning. PI tillhör organisatoriskt grundskoleförvaltningen. Mot bakgrund av att den föreslagna planen identifierar barn och unga som en prioriterad målgrupp, samt att PI har ett särskilt utvecklingsuppdrag rörande värdegrundsuppdraget i Malmös skolor, föreslås PI att tilldelas medel för att genomföra ett utvecklingsarbete på området. Stadskontoret föreslår att PI genom grundskolenämnden ska tilldelas 2 000 000 kronor årligen under planens giltighetstid, åren 2026–2029. Syftet är att stärka arbetet för mänskliga rättigheter och mot islamofobi och antimuslimsk rasism för målgruppen barn och unga.

För övriga nämnder och helägda kommunala bolag föreslås att arbetet genomförs inom ramen för ordinarie budget under planens giltighetstid. Bedömningen utgår från att de föreslagna resultatmålen i huvudsak avser att integreras i befintliga verksamheter och pågående arbetssätt. Mot denna bakgrund föreslås genomförandet kunna ske inom befintliga ekonomiska ramar.

Upphävande av tidigare beslut

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 5 juni 2024 (§173) beslutades om två fall av finansiering av arbetet inom ramen för den nu antagna Plan för Malmö stads arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism under åren 2025–2027:

2. Kommunstyrelsen beaktar 1 500 000 kronor årligen från och med år 2025 för finansiering av stadens arbete med mänskliga rättigheter och mot rasism med fokus på Plan mot islamofobi och antimuslimsk rasism åren 2025–2027 i beredningen av kommunfullmäktiges budget år 2025.

4. Kommunstyrelsen beaktar 2 000 000 kronor årligen år 2025–2027 i beredningen av kommunfullmäktiges budget år 2025 för att förstärka grundskolenämnden för arbetet med islamofobi och antimuslimsk rasism för målgruppen barn och unga inom området mänskliga rättigheter.

Då förslaget till reviderat plan för arbetet föreslås gälla under åren 2026–2029, är stadskontorets bedömning att ovanstående beslutspunkter bör upphävas av kommunstyrelsen. Detta till förmån för nya beslutspunkter som förlänger finansieringen mellan åren 2027–2029 i enlighet med tidigare beskrivet förslag till fördelning av medel för arbetet.

Ansvariga

Nicklas Löfström Nämndsekreterare
Ana Maria Deliv Avdelningschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör

Styrdokument

Dokumentets namn:

Plan för Malmö stads arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism

Diarienummer:

STK-2025-859

Typ av dokument:

Plan

Version:

2

Beslutad av:

Kommunfullmäktige

Datum för beslut:

2026-03-26

Framtagen av:

Hållbarhetsavdelningen,
stadskontoret

Organisation/område**Ansvarig chef:**

Ana Maria Deliv

Uppföljd:**Reviderad av:****Reviderad:****Ansvarig för uppföljning/revidering: Följs upp:**

Kommunfullmäktige

Plan för Malmö stads arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism

Sammanfattning

Islamofobi och antimuslimsk rasism är ett allvarligt samhällsproblem med omfattande konsekvenser för den som utsätts och samhället i stort. Forskning visar att få platser är fria från islamofobi och antimuslimsk rasism, vilket gör risken att utsättas ett ständigt närvarande inslag i många Malmöbornas liv. Den här planen beskriver Malmö stads arbete för att motverka denna form av rasism och är en särskild satsning för att utveckla stadens arbete under åren 2026–2029. Planen omfattar stadens samtliga nämnder och helägda kommunala bolag. Kommunstyrelsen har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna och följa upp arbetet med planen. Nämnder och styrelser ansvarar för att upprätta handlingsplaner och genomföra insatser utifrån sina uppdrag.

Malmö stads inriktningsmål för arbetet är:

- Malmö stad har identifierat uttryck och konsekvenser av islamofobi och antimuslimsk rasism i det lokala sammanhanget
- Malmö stad har stärkt medarbetares och förtroendevaldas kunskap om islamofobi och antimuslimsk rasism.
- Malmö stad främjar inkludering och delaktighet av Malmöbor och andra relevanta samhällsaktörer
- Malmö stad främjar goda uppväxtvillkor och ökad delaktighet för barn och unga
- Malmö stad driver ett normkritiskt arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism

1. Malmö stads arbetet mot olika former av rasism

Malmö ska vara en stad för alla. Rasism är ett allvarligt samhällsproblem som finns närvarande i de flesta sammanhang där människor på olika sätt möts. Rasism står i strid med principen om alla människors lika värde och utgör därför ytterst ett hot mot den värdegrund som demokratin vilar på. Utöver mänskligt lidande leder rasism till omfattade samhällsförluster i form av outnyttjad kompetens, minskad tillit och försvagad social sammanhållning.

Malmö stad har, i enlighet med gällande lagstiftning och konventioner, ett tydligt ansvar för att alla Malmöbor upplever trygghet och inte utsätts för olika former av kränkningar, diskriminering eller rasism. Detta ansvar grundas bland annat på regeringsformen (1974:152), Barnkonventionen (2018:1197), Europakonventionen, Den internationella konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering (CERD), diskrimineringslagen (2008:567) och lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete (2023:196). Planen knyter även an till Sveriges nationella handlingsplan mot rasism och hatbrott (Regeringskansliet, 2021).

Malmö stad ska verka för att Malmöbor bemöts likvärdigt och får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda. Skyddet och främjandet av dessa rättigheter utgör även en central del av Agenda 2030, som vilar på principen om ickediskriminering och det övergripande åtagandet 'Leave no one behind'. Detta åtagande innebär att ingen ska lämnas utanför samhällsutvecklingen och att insatser särskilt ska inriktas mot dem som befinner sig längst ifrån att få sina rättigheter förverkligade. Denna plan knyter an till arbetet med att motverka diskriminering, rasism och hatbrott, vilket utgör en grundläggande förutsättning för att mänskliga rättigheter ska förverkligas och de globala målen nås.

Malmö stads arbete mot rasism utgår från grundförståelsen att ett effektivt arbete mot rasism kräver såväl generella åtgärder mot rasism som specifika åtgärder mot olika former av rasism. Detta då olika former av rasism yttrar sig och drabbar individer och samhällen på olika sätt, samt uppstår i olika historiska och strukturella kontexter. Plan för Malmö stads arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism är en särskild satsning under åren 2026–2029 för att utveckla Malmö stads arbete mot denna form av rasism. Planen antas efter att tidigare kartläggningar visat att Malmö stads arbete med riktade åtgärder mot denna specifika form av rasism behöver förstärkas.

Planen är framtagen i samverkan med forskare på Malmö universitet, civilsamhällesaktörer och Malmöbor. Planen omfattar fem inriktningsmål för arbetet, vilka tillsammans formar en sammanhållen grund för stadens arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism.

1.1. Intersektionalitet: en grundläggande princip för stadens arbete mot rasism

Malmö stads arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism utgår från en intersektionell ansats. Intersektionalitet är ett analytiskt perspektiv och teori som synliggör hur olika former av makt, förtryck och diskriminering samverkar och påverkar människors livsvillkor. Perspektivet innebär att man undersöker hur islamofobi och antimuslimsk rasism kan yttra sig på olika sätt, och hur dessa kan samverka med andra former av förtryck. Intersektionalitet handlar om att förstå att de som utsätts inte är en homogen grupp, utan individer inom gruppen kan befinna sig i skärningspunkten mellan flera olika diskrimineringsgrunder och förtryck, såsom olika former av rasism, kön, ålder, funktionsnedsättning, sexuell läggning och socioekonomisk bakgrund.

1.2. Planen är en del av Malmö stads arbete för mänskliga rättigheter

Malmö stads Policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet, beskriver de grundläggande principer för hur stadens verksamheter ska säkerställa, skydda och främja mänskliga rättigheter i all sin verksamhet. Policyn utgår från fyra vägledande principer. Principerna ska ligga till grund för hur Malmö stads verksamheter planerar, utför och följer upp sitt ordinarie arbete.

De vägledande principerna är:

1. Malmö stad sätter Malmöbon i centrum och säkerställer individens rättigheter i stadens styrning- och verksamhetsuppföljning samt i analyser och beslut.
2. Malmö stad är tillgänglig för alla och verksamhet genomförs med likvärdigt, jämlikt och jämställt bemötande, kvalitet och tillgång.
3. Malmö stad tillvaratar Malmöbornas kunskap och erfarenheter och ger dem möjligheter att ha inflytande i frågor och beslut som påverkar dem.
4. Malmö stad kommunicerar på ett transparent och inkluderande sätt om stadens verksamhet och om Malmöbornas rättigheter och möjligheter att

utkräva dem.

För att fördjupa arbetet inom ett särskilt utvecklingsområde kan kommunfullmäktige anta särskilda planer. Genom antagandet av denna plan genomför kommunfullmäktige en särskild satsning för att utveckla stadens arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism under åren 2026–2029. Plan för Malmö stads arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism är en förstärkning av Malmö stads ordinarie arbete för mänskliga rättigheter och ska ses som en fördjupning, inte ett avsteg, från de vägledande principer som stadens Policy för mänskliga rättigheter vilar på. Det rättighetsbaserade arbetssättet genomsyrar planens utformning och dess genomförande.

2. Begreppen rasism, islamofobi och antimuslimsk rasism

Inom forskning finns det många olika perspektiv och definitioner av rasism, men gemensamt för de flesta är att rasism bygger på föreställningar om nationellt-, kulturellt- eller etniskt ursprung, ras, religion, hudfärg eller annat liknande förhållande. Rasism tar sig olika uttryck, verkar på individ- och strukturnivå, samt genom såväl medvetna som omedvetna handlingar. Diskriminering, hatbrott, mobbning, strukturell ojämlikhet och brist på representation är några exempel på uttryck av rasism. Dessa uttryck samverkar ofta med andra former av utsatthet kopplat till exempelvis kön, ålder, religion, sexualitet eller funktionsnedsättning. En person kan exempelvis utsättas för sexism, antimuslimsk och antisvart rasism samtidigt, vilket kan förstärka de sammantagna negativa effekterna för individen. Ett intersektionellt perspektiv är därför avgörande för att ett antirasistiskt arbete ska svara mot människors sammansatta erfarenheter och utformas på ett ändamålsenligt sätt.

På strukturell nivå är rasism inbäddad i institutionella regler, normer och praktiker som systematisk missgynnar vissa. Detta kan ske utan individuella intentioner att diskriminera, vilket innebär att rasism kan reproduceras trots uttalade mål om att inte göra det. Strukturell rasism kan även vara ett resultat av bristande representation och exkluderande i beslutsprocesser. När vissa perspektiv saknas så riskerar också personer som bär dessa erfarenheter att osynliggöras.

Islamofobi och antimuslimsk rasism är två olika begrepp för att beskriva rasism som riktar sig mot muslimer och islam. Malmö stad har, utifrån

aktuell forskning och i dialog med Malmöbor, valt att utgå från religionshistorikern Mattias Gardells definition av islamofobi och antimuslimsk rasism:

”Socialt reproducerade fördomar om och aversion mot islam och muslimer, samt handlingar och praktiker som angriper, exkluderar eller diskriminerar människor på basis av att de är eller antas vara muslimer och associeras till islam.”

Denna definition tar i beaktande att islamofobi och antimuslimsk rasism inte enbart drabbar praktiserande muslimer, utan även personer som förmodas vara muslimer eller som på annat sätt associeras med islam.

Islamofobi och antimuslimsk rasism är två relaterade termer som använd för att beskriva rasism riktad mot personer som är muslimer, tolkas vara muslimer eller på annat sätt sammankopplas med islam. Begreppet islamofobi ifrågasätts av vissa eftersom suffixet ”-fobi” kan ge intrycket av att det handlar om enskilda individers irrationella rädslor, snarare än om rasistiska och diskriminerande strukturer. Därför föredrar en del att använda begreppet antimuslimsk rasism. Inom forskning används båda begreppen. Malmö stad använder båda begreppen synonymt. Islamofobi och antimuslimsk rasism: uttryck och konsekvenser.

3. Islamofobi och antimuslimsk rasism: uttryck och konsekvenser

Institutet för mänskliga rättigheter skriver i sin årsrapport för 2025 att det ur ett europeiskt perspektiv går att se en ökning av rasism och trakasserier som riktar sig mot muslimer. Drygt hälften av de tillfrågade uppger att man har upplevt rasism i sitt dagliga liv och mer än en av fyra uppger att man upplevt rasistiska trakasserier. I institutets för mänskliga rättigheters rapport ”Muslimska föreningar och församlingars utsatthet för islamofobi” (2025), beskrivs att de senaste årens utveckling har lett till en mer normaliserad och utbredd islamofobi med en negativ utveckling för muslimers tillgång till sina mänskliga rättigheter i Sverige. Rapporten drar slutsatsen att rätten till föreningsfrihet och religionsfrihet är hotad, att staten inte fullt ut skyddar muslimer mot hatbrott, att muslimer ofta utsätts för flera former av diskriminering samtidigt, samt att den offentliga och politiska diskursen ofta upplevs som islamofobisk.

Barnombudsmannens rapport ”Om barn och ungas erfarenheter av rasism” (2021) synliggör hur barns erfarenheter av fördomar tar sig uttryck på olika

sätt beroende på kön, där flickor och pojkar ofta möts av delvis skilda rasistiska föreställningar. Betydelsen av ett intersektionellt angreppssätt lyfts även i Diskrimineringsombudsmannens rapport "Kedjor av händelser" (2016). Rapporten visar dessutom att många inte upplever sig diskriminerade enbart på grund av att de är muslimer, eller antas vara muslimer. De upplever även diskriminering kopplat till negativa attityder mot invandrare och afrosvenskar, alltså andra kategoriseringar som anmälarna själva identifierar sig med eller som tillskrivits dem av andra.

I Diskrimineringsombudsmannens rapport "Förekomst av diskriminering 2023 - Årlig rapport av Diskrimineringsombudsmannen" (2023:3), beskrivs muslimer och personer som förmodas vara muslimer som särskilt drabbade av diskriminering inom arbetslivet och att diskriminering av personer med muslimska/arabiska namn är omfattande. Rapporten framhåller att forskning om diskriminering mot personer med muslimska eller arabiska namn i rekryteringsprocesser visar att män drabbas i större utsträckning, även om kvinnor också utsätts för diskriminering. Studier pekar dessutom på att både män och kvinnor med muslimska eller arabiska namn löper högre risk för diskriminering om de är äldre. Rapporten belyser också hur muslimska kvinnor som bär slöja utsätts för diskriminering i arbetslivet på flera olika sätt.

Vikten av ett intersektionellt perspektiv lyfts även i Brottsförebyggande Rådets (BRÅ) rapport "Islamofobiska hatbrott" (2021). I denna framgår hur vissa muslimer är mer utsatta än andra och hur deras erfarenheter ofta samverkar med andra tillhörigheter, såsom kön, klass och etnicitet. Rapporten lyfter bland annat att ökad synlighet genom bärandet av religiösa plagg bidrar till en ökad utsatthet. Besløjade kvinnor lyfts som en särskild utsatt grupp. Rapporten lyfter även att icke-muslimer utsätts för islamofobi och antimuslimsk rasism när de uppfattas ha samröre eller förknippas med personer som tillskrivs en muslimsk identitet eller frågor som rör muslimer.

I rapporten lyfts även ett antal uppmärksammade konsekvenser och kompensationsbeteenden till följd av att utsättas för islamofobi:

1. Oro och nedstämdhet är vanligt i ett längre perspektiv.
2. Ändrade rutiner och beteenden för att undvika platser där man tidigare utsatts.
3. Vissa överväger att flytta inom en stad, inom landet eller utomlands för att undvika islamofobi.

4. Många döljer sin muslimska identitet och anammar kompensationsbeteenden för att undvika att bidra till eller bekräfta en negativ bild av muslimer.

I Brottsförebyggande rådets rapport "Polisanmälda hatbrott med islamofobiska motiv under hösten 2023" beskrivs hur större omvärldshändelser kan bidra till en ökning av islamofobiska hatbrott. Detta har även uppmärksammats i tidigare studier som pekat på hur terrordåd genomförda av islamistiska grupper tenderar att bidra till en ökning av islamofobiska attityder och risken att utsättas för hatbrott (Borell, 2012).

4. Fem inriktningsmål för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism

Malmö stads arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism baseras på fem inriktningsmål. Inriktningsmålen ska förstås som delar av en helhet där stadens nämnder och helägda kommunala bolag arbetar tillsammans för att skapa en gemensam förflyttning i arbetet.

4.1. Malmö stad har identifierat uttryck och konsekvenser av islamofobi och antimuslimsk rasism i det lokala sammanhanget

För att bedriva ett effektivt arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism krävs en fördjupad förståelse för konsekvenser och uttryck i det lokala- och verksamhetsspecifika sammanhanget. Genom bland annat kartläggningar, analyser och dialoger med de som drabbas kan Malmö stad fånga upp mönster, behov och utvecklingsområden.

För att uppnå detta inriktningsmål sätts följande resultatmål:

Studie av lokala uttryck av islamofobi och antimuslimsk rasism

Ansvarig: Kommunstyrelsen

En studie av lokala uttryck av islamofobi och antimuslimsk rasism ska under planens första glitighetsår tas fram. Studien ska fungera som en kunskapsbas för att utveckla insatser, arbetssätt och riktade åtgärder inom stadens verksamheter.

Kartläggningar och analyser för genomförandet av riktade insatser

Ansvarig: Nämnder och helägda kommunala bolag

Nämnder och styrelser har bäst kännedom om sina egna verksamhetsområden och ansvarar därför för att identifiera hur islamofobi och antimuslimsk rasism tar sig uttryck inom deras respektive uppdrag.

4.2. Malmö stad har stärkt medarbetares och förtroendevaldas kunskap om islamofobi och antimuslimsk rasism

Kunskapsstärkande insatser rörande islamofobi och antimuslimsk rasism är en viktig åtgärd för att säkerställa likvärdigt bemötande, samt förmågan att förebygga och bemöta rasism. Sådana åtgärder ska utformas utifrån ett intersektionellt perspektiv och bygga på Malmöbornas erfarenheter av islamofobi och antimuslimsk rasism. Mikroaggressioner, minoritetsstress och vithetsnormen är några begrepp som bedöms viktiga att inkludera i arbetet. Utbildningsinsatser bör även inkludera rasismens effekter på individer och samhällen, såsom psykisk ohälsa, strukturell ojämlikhet och underrepresentation.

För att uppnå detta inriktningsmål sätts följande resultatmål:

Strukturer för organisatoriskt lärande och erfarenhetsutbyte inom området rasism etableras inom Malmö stad

Ansvarig: Kommunstyrelsen

Ett gemensamt tillvägagångssätt för organisatoriskt lärande inom området rasism skapar förutsättningar för erfarenhetsutbyte mellan stadens olika verksamheter.

Stadsövergripande utbildningsmaterial utvecklas

Ansvarig: Kommunstyrelsen

För att öka medvetenheten och skapa en gemensam kunskapsgrund inom Malmö stad behövs utbildningsmaterial på området. Materialet har som syfte att förebygga, upptäcka och hantera islamofobi och antimuslimsk rasism.

Kunskapsstärkande insatser för medarbetare och förtroendevalda

Ansvarig: Nämnder och helägda kommunala bolag

Verksamhetsnära insatser krävs för att säkerställa att medarbetare och förtroendevalda har tillräcklig kunskap för att upptäcka och agera mot islamofobi och antimuslimsk rasism. Genom kunskapshöjande insatser stärks förmågan att identifiera och bemöta islamofobi och antimuslimsk rasism i det dagliga arbetet.

4.3. Malmö stad främjar inkludering och delaktighet av Malmöbor och andra relevanta samhällsaktörer

Islamofobi och antimuslimsk rasism är ett komplext samhällsproblem som tar sig många olika uttryck. För att förstå och effektivt bemöta dessa utmaningar krävs en bred samverkan mellan många olika aktörer.

Malmöbor, civilsamhällesaktörer, föreningar, kommuner, trossamfund, myndigheter och universitet är några exempel på sådana relevanta samhällsaktörer. Arbetet kan med fördel kopplas ihop med redan befintliga processer, aktiviteter och samverkansmodeller inom staden.

För att uppnå detta inriktningsmål sätts följande resultatmål:

Utveckla rättighetsbaserat metodstöd för inkluderade delaktighetsprocesser

Ansvarig: Kommunstyrelsen

För att säkerställa att Malmöbornas röster och erfarenheter tas tillvara på ett strukturerat och meningsfullt sätt behövs gemensamma metoder för delaktighet. Metodstödet ska fungera som ett praktiskt verktyg för stadens nämnder och bolag i arbetet med delaktighetsprocesser.

Tematiska samråd där Malmöbor och civilsamhälle sätter agendan

Ansvarig: Nämnder och helägda kommunala bolag. Kommunstyrelsen samordnar arbetet.

Genom tematiska samråd där Malmöbor och civilsamhälle får sätta agendan blir arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism bli mer lyhört och anpassat efter aktuella behov.

Delaktighetsprocesser för Malmöbor och civilsamhället i arbetet

Ansvarig: Nämnder

För att arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism ska vara relevant och förankrat i Malmöbornas verklighet behöver det utformas i dialog med dem som berörs. Genom att utveckla delaktighetsprocesser i arbetet skapas möjligheter för invånare och civilsamhällesaktörer att bidra med kunskap, erfarenheter och idéer, vilket i sin tur stärker Malmö stads praktiska arbete.

Utveckla samverkan med relevanta samhällsaktörer

Ansvar: Nämnder

För att stärka utförande och kvalitén i genomförandet krävs samverkan med fler relevanta samhällsaktörer utifrån verksamhetens förutsättningar.

4.4. Malmö stad främjar goda uppväxtvillkor och ökad delaktighet för barn och unga

Barn och unga är en prioriterad målgrupp i Malmö stads arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism. Barnombudsmannens rapport (2021) "Om barn och ungas utsatthet för rasism" visar att rasism har omfattande konsekvenser för barns livsvillkor och utgör ett allvarligt hinder för att barns rättigheter ska kunna tillgodoses.

För att uppnå detta inriktningsmål sätts följande resultatmål:

Utveckla rättighetsbaserat metodstöd för att stärka barn och ungas delaktighet

Ansvarig: Kommunstyrelsen

Metodstödet ska ge vägledning för hur Malmö stads verksamheter kan arbeta med barn och ungas delaktighet på ett rättighetsbaserat sätt.

Utveckla former för inkludering och delaktighet av barn och unga i arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism

Ansvarig: Nämnder

Malmö stads verksamheter ska skapa möjligheter för barn och unga att bidra med sina erfarenheter och synpunkter i arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism.

4.5. Malmö stad driver ett normkritiskt arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism

Arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism ska präglas av ett främjande och normkritiskt perspektiv, där synliggörande och representation är centrala delar. En viktig del är att stärka civilkurage och Malmöbornas kunskap om rasism. Arbetet utvecklas med utgångspunkt i de förutsättningar som nämnder och helägda kommunala bolag har att bedriva ett sådant arbete.

För att uppnå detta inriktningsmål sätts följande resultatmål:

Utveckla ett kommunikationsnätverk för mänskliga rättigheter

Ansvarig: Kommunstyrelsen

För att stärka stadens externa kommunikation av arbetet utvecklas ett kommunikationsnätverk för samordnad och enhetlig kommunikation på området.

Extern spridning av kunskap, erfarenheter och metoder

Ansvarig: Nämnder och helägda kommunala bolag. Kommunstyrelsen samordnar.

Extern spridning av erfarenheter, metoder och arbetssätt för att motverka islamofobi och antimuslimsk rasism i kommunal kontext.

Främja civilkurage och öka kunskapen om minoritetsstress

Ansvarig: Nämnder och helägda kommunala bolag

För att stärka arbetet mot rasism och andra kränkningar är kunskap om

minoritetsstress och civilkurage viktigt. Anställda, förtroendevalda och Malmöbor är förslag på viktiga målgrupper att arbeta med utifrån verksamhetens förutsättningar.

Synliggöra erfarenheter, perspektiv och samhällsbidrag

Ansvarig: Nämnder

Islamofobi och antimuslimsk rasism kan osynliggöra erfarenheter, perspektiv och samhällsbidrag. Genom att synliggöra muslimers erfarenheter, kunskap och samhällsbidrag kan Malmö stad bidra till ett antirasistiskt och normkritiskt arbete.

5. Ansvarsfördelning

Plan mot islamofobi och antimuslimsk rasism beslutas av kommunfullmäktige och gäller för åren 2026–2029. Den omfattar Malmö stads samtliga nämnder och helägda kommunala bolag, vilka tillsammans ska arbeta för att nå kommunfullmäktiges målsättningar på området. Planen kan vid behov revideras under planens giltighetstid.

Roller och ansvar:

- **Kommunfullmäktige** beslutar om Plan för Malmö stads arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism och sätter målen för stadens arbete.
- **Kommunstyrelsen** har det övergripande ansvaret att samordna, stödja och följa upp arbetet i enlighet med kommunfullmäktiges målsättningar.
- **Nämnder och helägda kommunala bolag** ansvarar för att ta fram egna handlingsplaner och utveckla arbetet inom sina verksamhetsområden.

5.1. Nämnder och helägda kommunala bolag ska ta fram egna handlingsplaner för arbetet

Nämnder och helägda kommunala bolag ska som senast den 30 juni 2027 ta fram egna handlingsplaner för arbetet. Handlingsplanerna ska gälla under hela planens giltighetstid, baseras på planens inriktningsmål och resultatmål, samt anpassas till respektive verksamhetsuppdrag.

Varje nämnd och styrelse ansvarar för att i handlingsplanen beskriva det arbete som ska genomföras under åren 2026–2029, samt eventuella ytterligare insatser som kan bidra till inriktningsmålets uppfyllande. Handlingsplanerna kan vid behov revideras under planens giltighetstid.

Följande perspektiv ska ingå i handlingsplanerna:

- Barnets rättigheter och ett intersektionellt perspektiv ska särskilt uppmärksammas i de åtgärder som formuleras.
- Handlingsplanen och dess åtgärder kan med fördel kopplas an till redan befintliga strukturer och arbetssätt för att lägga grunden för ett långsiktigt arbete mot afrofobi och antisvart rasism.
- Malmöbor och civilsamhälle ska aktivt inkluderas och göras delaktiga i arbetet.

5.2. Uppföljning

Kommunstyrelsen ansvarar för att följa upp arbetet med planen på ett ändamålsenligt sätt.

6. Referenslista

Institutets för mänskliga rättigheter (2025), Årsrapport.

Institutet för mänskliga rättigheter (2025) Muslimska församlingar och föreningars utsatthet för islamofobi.

Brottsförebyggande rådet (2021) Islamofobiska hatbrott

Brottsförebyggande rådet (2024) Polisanmälda hatbrott med islamofobiska motiv under hösten 2023.

Borell, Klas (2012) Islamofobiska fördomar och hatbrott: en kunskapsöversikt. SST:s skriftserie, nr1. Stockholm: Nämnden för statligt stöd till trossamfund.

Barnombudsmannen (2021) Om barns och ungas utsatthet för rasism.

Diskrimineringsombudsmannen (2016:2) Kedjor av händelser: en analys av anmälningar om diskriminering från muslimer och förmodade muslimer

Diskrimineringsombudsmannen (2023) Förekomst av diskriminering 2023 – Årlig rapport av Diskrimineringsombudsmannen

Gardell, Mattias (2011) Islamofobi. Leopard förlag, Stockholm.